

Струка (назив):		САОБРАЋАЈ		
Занимање (назив):		ТЕХНИЧАР ЖЕЉЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА		
Предмет (назив):		ОРГАНИЗАЦИЈА ЖЕЉЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА		
Опис (предмета):		Стручно-теоријски предмет		
Модул (наслов):		Посебне врсте саобраћаја, маса воза и кочење возова		
Датум:	2023. година	Шифра:	Редни број: 09	
Сврха				
Модул је креиран тако да омогући ученицима стицање основних знања и вјештина о регулисању саобраћаја возова у посебним условима, израчунавању масе воза и вучене масе локомотиве као и кочењу возова.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Циљеви				
По завршетку овог модула ученици ће бити способни да: - разликују саобраћај возова на двоколосијечној прузи, вожњу по неправилном колосијеку и обострани саобраћај;- препознају потискивање возова и помоћне вожње;- примјене затварање пруге и колосијека;- препознају вожњу пружних возила;- примјене поступке организације саобраћаја у посебним условима;- разликују случајеве при раскиду воза;- објасне поступак за вријеме ванредних догађаја;- одреде масу воза и вучену масу локомотиве;- одреде проценат кочења;- разликују стварну и потребну кочну масу воза;- примјене осигурање воза од самопокретања.				
Теме				
1. Посебне врсте саобраћаја; 2. Саобраћај возова и маневарског састава до неког мјеста на отвореној прузи; 3. Организација саобраћаја у посебним условима; 4. Израчунавање масе воза и вучене масе локомотиве; 5. Кочење возова.				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

1. Посебне врсте саобраћаја	• разликује саобраћај возова на двоколосјечној прузи; • препозна вожњу по неправилном колосијеку; • организује обострани саобраћај.	• примјени саобраћај возова на двоколосијечној прузи; • примјени вожњу по неправилном колосијеку; • образложи и представи обострани саобраћај.	• показује интерес за самосталним учењем, радом и напредовањем; • самоувјерено приступа учењу; • има позитиван став према новој технологији и њеној практичној примјени; • поштује захтјеве корисника саобраћајних услуга • савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; • ефикасно планира и организује вријеме; • испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима; • одговорно рјешава проблеме у раду,	За извођење наставе користити стандардну учионицу која посједује мултимедијалну опрему. У свим јединицама примјенити фронтални облик рада (користећи предавања кратког трајања, предавања уз употребу пројекција, предавања уз употребу штампаног материјала и предавања комбинована с питањима) комбинован са доле наведеним облицима и методама: Примјенити индивидуални облик рада при изучавању: - саобраћаја возова на двоколосијечној прузи; - вожње по неправилном колосијеку; - обостраног саобраћаја; - потискивања возова; - помоћних вожњи; - поступка при јаком вјетру; - задржавања возова у станици због елементарних непогода; - поступка за вријеме снијега и вејавице; - превоза путника, пртљага и ствари при прекиду пруге; - поступка када возила одбјегну; - дужине воза у метрима и осовинама; - стварне масе воза; - општих одредби о кочењу возова;
2. Саобраћај возова и маневарског састава до неког мјеста на отвореној прузи	• организује потискивање возова; • организује помоћне вожње; • разликује затварање пруге и колосијека; • препозна вожњу пружних возила.	• примјени потискивање взова; • разграничи помоћне вожње; • донесе одлуку о затварању пруге и колосијека; • образложи и представи вожњу пружних возила.		
3. Организација саобраћаја у посебним условима	• објасни поступак при јаком вјетру; • организује задржавање возова у станици због елементарних непогода; • објасни поступак за вријеме снијега и вејавице; • организује превоз путника, пртљага и ствари при прекиду пруге; • објасни поступак када возила одбјегну; • наведе случајеве раскида воза; • објасни поступак за вријеме ванредних догађаја.	• примјени поступак при јаком вјетру; • одлучи о задржавању возова у станици због елементарних непогода; • примјени поступак за вријеме снијега и вејавице; • направи план превоза путника, пртљага и ствари при прекиду пруге; • примјени поступак када возила одбјегну; • разликује случајеве раскида воза; • примјени поступак за вријеме ванредних догађаја.		
4. Израчунавање масе воза и	• препозна техничке нормативе и податке за	• примјени техничке нормативе и податке за израду и извршење реда вожње;		

вучене масе локомотиве	израду и извршење реда вожње; • израчуна масу воза са једним вучним возилом; • израчуна масу воза са више вучних возила; • одреди дужину воза у метрима и осовинама; • одреди стварну масу воза.	• примјени масу воза са једним вучним возилом; • примјени масу воза са више вучних возила; • разликује дужину воза у метрима и осовинама; • разграничи стварну масу воза.	прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, • испољи позитиван однос према професионално–етичким нормама и вриједностима;	- врсте кочења и кочница; - распореда кола са кочницама у возу; - провјере исправности кочница; - налажења процента кочења; - осигурања воза од самопокретања. Примјенити групни облик рада при изучавању:
5. Кочење возова	• објасни опште одредбе о кочењу возова; • разликује врсте кочења и кочница; • разликује врсте мјењача на колима; • објасни распоред кола са кочницама у возу; • разликује начине провјере исправности кочница; • објасни поступак налажења процента кочења; • израчуна потребну кочну масу воза; • израчуна стварну кочну масу воза; • разликује начине осигурања воза од самопокретања.	• образложи и представи опште одредбе о кочењу возова; • разграничи врсте кочења и кочница; • групише врсте мјењача на колима; • реорганизује распоред кола са кочницама у возу; • групише начине провјере исправности кочница; • примјени поступак налажења процента кочења; • примјени потребну кочну масу воза; • примјени стварну кочну масу воза; • примјени осигурање воза од самопокретања.	• испољи иницијативу и предузимљивост; • испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	- затварања пруге и колосијека; - вожње пружних возила; - раскида воза; - поступка за вријеме ванредних догађаја; - техничких норматива и података за израду и извршење реда вожње; - израчунавању масе воза са једним вучним возилом; - израчунавању масе воза са више вучних возила; - врсте мјењача на колима; - израчунавању потребне кочне масе воза; - израчунавању стварне масе воза. У електронској форми приказати: - пропусницу за вожњу пружних возила; - таблице техничких норматива и података за израду и извршење реда вожње; - врсте ознака за мјењаче на колима;

				- полагаје мјењача на колима.
Интеграција				
Практична настава, Служба вуче, Употреба кола и локомотива, Вучна возила, Техничка колска служба, Транспортно рачуноводство				
Извори				
- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).				
Оцјењивање				
Оцјењивање ученика се врши према одредбама „Закона о средњем образовању и васпитању“ и „Правилника о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи“ објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“ бр.24/19. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				